de necessitate fidei. Si dicat de quo q̃ fi
unt vermes in hostia ꝛc. Rñdeo q illo
sacramentũ est miraculis plenũ. Ita q
illa accidencia hũt vigorẽ sube qꝛ per se
subsistũt. Jõ de illis accñtib⁹ generãtur
vermes. qꝛ habẽt virtutẽ sube. De hoc
vide scm̃ Thm. quarto scp. di. ij. q. i. ar. ij.
et. iij. pte. q. lxxvij. arti. ij. Et dicit panis
non materialis ꝫ celestialis. Juxta illud
Ego sũ panis qui de celo descendi. si q̃s
manducauerit ex hoc pane ꝛc. Joh. vi.

Nota iudicũ sibi mãducat. i. dãnacio
nẽ. Dicit glo. Ambro. Ita punietur acsi
xpm, ꝓprijs manib⁹ interfecisset. Nota
de hoc sanctũ Thm. in. iij. q. lxxx. arti. ij.
et quarto scp. di. ix. dicentẽ q pcm̃ indi
gne sumentiũ eucharistiã est min⁹ graue
pcis cõmissis in deũ. ꝛ g̃uius pcis coñ
primũ vel ꝗ seipm ꝛ est eciã minus g̃ue
pcõ occisioꝗ xpi ꝛ ꝓditõis eius ꝛ eciã
minus graue ꝓiectõne eius in lutũ. Jõ
antiqui sancti dubitabãt ꝛ valde time
bant si essent digni sacerdocõ ꝛc. Ter
cõ xpus est in medio p ꝓuersacõem spũ
alem. omnes debemus spñaliter conuer
sari ꝛ dicet nobis xps. Ego in medio ve
strũ sum sicut q̃ ministrat. Luc. xxij. Ex
conuersacõ spñalis debet esse p quatuor
vtutes quas debemus hãe in vita nostra
que sunt Continencia psonalis
Abstinencia corporalis.
Temperãcia humanalis.
Sufficiencia temporalis
Primo enĩ in nostra ꝓuersacõe debem⁹
habere ꝓtinenciã psonalez scz viuere ca
ste. Dic ꝗ illos qui dicũt luxuria mũnuz
pcm̃ est mortale ꝛc. vxꝫ est in laycis p
respectũ ad spñalia peccata. Et dicit tñ
sanctus Thm. scda. ij. q. c. liiij. arti. iij. ꝛ i
q. de malo. q. i. arti. i. ad xiij. q fornicacio
est maius pcm̃ hijs que sũt circa exterio
ra. ꝛ minus hijs q̃ sunt coñ deũ vel con
tra psonã ꝓximi. ꝛ fm eundẽ quarto scp
di. xxxiij. q. i. arti. iij. ꝛ scda. ij. ꝗ sup. ar. ij.
concubinatus. ꝛ q̃libet coytus extra ma
trimoniũ est ꝗ legez nature ꝛ pcm̃ mor
tale. In sacerdotib⁹ tamẽ ꝛ religiosis ẽ
de maioribꝫ peccatis carnis qꝛ sacrilegiũ
et ergo racõe istius magnum peccatũ est
furtum. maꝫ est homicidiũ. ꝛ adhuc ma
ius piuriũ. Et dicit scũs Thomas in se
cũda scõe. q. lxxxviij. q maius est adhuc
fractõ voti simplicis ꝛ maius fractõ vo
ti solemnis vel expressi vt in religiosis l'
annexi vt in ꝑsbiteris ex ordinacõe eccie
Jõ oportet hãe ꝓtinenciã psonalez. Jõ
dicit xpus sacerdotib⁹. Sint lumbi vr̃i
ꝑcincti ꝛ lucerne ꝛc. Luc. xij. Et ita n ul
lus ꝛ ꝑsertĩ sacerdos hãe debet concubi
nas nec suspectas familiaritates. Se
cũda necessaria ẽ abstinẽcia corporalis qꝛ
aliter non ꝑt homo viuere caste. Luc. xxi
Attendite ne grauẽtur corda vr̃a ꝛc. iõ
hodie tot sunt luxuriosi qꝛ nõ habent ab
stinenciã. qꝛ fm Jero. venter mero estu
ans de facili in luxuriã spumat. Ter
cia virtus necessaria est ꝓtancia huma
nalis scz ne nimis velitis ꝓuersari cũ lay
cis. Rõ nam habemus cõdicões ymagi
num que de longe apparẽt pulchre. sec⁹
de ꝓpe qꝛ tũc videtur defectus ymaginũ
Idẽ de eccĩastic⁹. antiq̃tus ei qñ presbi
teri l'religiosi ibãt p villã tarde ꝛ ex ma
gna necĩtate honorabãtur ab oib⁹ ꝛc. iõ
apl's exite de medio eoꝝ ꝛ separami dic
dñs. ij. ad Corꝝ. vi. Quarta ẽ suffici
encie ꝓpalis. hñtes enĩ alimẽta ꝛ quib⁹
tegamur hijs ꝓtenti sum⁹. j. ad Thy. vi
nõ facere debetis symoias nec vsuras te
nendo pecuias in posse iudeoꝝ nec face
re mercãcias. ꝑsbr q̃ bñ facit officiũ suũ
nunq̃ egebit. qꝛ di. xpc ꝓmuz q̃rite reg
nũ dei ꝛc. Lu. xij. ꝛ Math. vi.

Dnica. j. p⁹ octa. paschꝫ Sermo. pri

Ego sum pastor bo⁹ Jo. x. fmo nõ erit de sã
cto euãgelio hui⁹ dnice. Et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

habebim⁹ multas bonas doctrinas ꝑ intellectus illuminacõe ⁊ vite reformacõne. Sz primo salutetur beatissiã virgo Maria ⁊c. Verbũ ꝓpositũ ꝑ thematе et fundamẽto nostri sermonis est ꝓbuz dni Jhesu xpi de se loquẽtis. di. Ego sũ pastor bonus. Bonitas h⁹ benedicti pastoris erga oues scz fideliũ xpianoꝝ ostẽditur in sancto euangelio hodierno quadruplici racõne.

Prima rõ qz cõparauit oues ꝓciose
Secda racõ qz custodiuit eas studiose
Tercia racõ qz pascit eas copiose.
Quarta qz collocat eas secure.

Dico primo q xpus vt bonus pastor emit suas oues ꝓciose scz ꝓcio sanguinis sui. nõ habet eas de furto vel rapina siue ex deceptione sed emit eas ꝓcio iusto et suꝑabundanti. De hoc dicit ipe in principio euãgelij. Ego sum pastor bonus. Rõ qz bonus pastor aiam suã.i. vitam corporalez dat ꝑ ouibz suis. Rõ quare dat tam ꝓciosuz precũ est valor incomparabilis anime. Qz nulla creatura corporalis cõparabilis est aie in valore. vnde si in statera diuine iusticie q̃ est iusta ⁊ equa in pte vna ponerẽtur oẽs creature corporales scz aurũ argentũ margarite elemẽta sol luna ⁊ oẽs stelle. ⁊ in alia pte vna anima rõnalis plus ponderaret ĩ valore aia rõnalis q̃z omnes creature. Auctoritas. Quid enĩ ꝑdest hoĩ si mundus vniuersũ lucretur. anime vero sue detrimentũ paciat aut quã dabit homo ꝗmutacõez ꝑ anima sua Math. xvi. Quasi dicat nullã sufficientẽ parũ lucratur q̃ pdit animã. Si g̃ ꝑ redempcõe vnius aie nõ sufficit totus mũdus q̃z to magis ꝑ omibus aiabz: Jõ nullũ erat precium sufficiẽs nisi sanguis xpi infiniti valoris ex ꝓiunctõe diuinitat. vñ si in statera diuine iusticie in vna pte essent oẽs anime et in alia mũma gutta sanguinis xpi. plꝰ ponderaret in valore sãguis xpi q̃z omis anime ex cõiunctõe diuinitat. nec aliud ꝓciuz sufficiẽs poterat dari. De hoc dicit scriptura. Scientes q nõ corruptibilibz auro ⁊ argento redempti estis de vana vita conuersacõe paterne tradicõis. ꝗ pretioso sanguine quasi agni incõtaminati ⁊ immaculati Jhesu xpi. pria pe. j. Nota paterne tradicõis.i. vendicõis. Dic q̃ mõ pater noster adã vendidit se ⁊ totuz genus huãnuz ꝓcio vnius pomi licet nõ legatur cuius erat spẽi ⁊ fuit captiuus diaboli ipe ⁊ vxor ⁊ ꝓñr omnes filij. Auctas. De quo enĩz q̃s supatus est scz duello huius ⁊ seruus est. ij. pe. ij. Sic adã et eua cõsencientes pcto reddiderunt se dyabolo. Si g̃ captiui generãt filios. si ij eciã sunt captiui. Sed venit xpus optimus mercator de celo ĩ terrã sciens valorẽ animarũ dedit non pomũ nec aurũ. etc. Sed solũ sanguinez ꝓciosissimũ inextimabilis valoris q̃ redemit nos. Jdeo dicit redempti estis. Nota redẽpti.i. iterato empti. Unde ꝓdusio est thxologie q mũma gutta sanguinis xpi erat precũ sufficiens ⁊ suꝑabundans ꝑ mille mundis redimẽdis virtute diuinitat. et infinite caritatis Modo cogitate q̃t guttas sanguinis xpus ꝑ nobis dedit. Primo adhuc puer in circũcisione ⁊ in prima gutta redemit nos. Jdem in secunda. ⁊c. Secdo in nocte passionis q̃t guttas sanguinis emisit. Luc. xxij. Factus est sudor eius ⁊c. quelibet gutta fuisset ꝓciuz sufficiens. Tercõ qñ fuit adductus in domo pylati ⁊c. Quarto qñ fuit coronat⁹ spinis totũ caput fluit sanguĩe. Quinto qñ fuit crucifixus in manibz ⁊ pedibz q̃t gutte sanguinis cadebãt suꝑ caput virginis Marie. Item q̃t lacrimas q̃t guttas sudoris q̃t labores dũ iret predicãdo. Jõ non dicit empti estis ꝗ redempti.i. pluries empti. Jdeo aplus. habemus redẽptionem nõ dicit empcõez ꝑ sanguinẽ ei⁹ et remissionem pctõꝝ ꝗm diuicias gr̃e ei⁹ ꝑ quẽ

Domica pria post octa. pas. Serm o i

que suphabundauit in nobis. ad Eplxp
prio. Ecce pria racō quare xpus est pa
stor bonꝰ. qz oues suas emit pcose.
Mozaliter hic pensari pt si tanti valorꝭ
est aia ⁊ xps tantū pecū dedit ⁊c. quō
quilibet debet animā suā custodire. Quo
mō est dignus magē repzehensione ille q̄
p aliqua vtilitate mūdana. vel pro aliq̄
bono terreno psequēdo dat animā suam
dyabolo pecādo mozaliter. qz tūc aia
venditur dyabolo modico pcio supbie. l'
auaricie ⁊c. de alijs pcis tunc aiam care
a xpo emptā das p tam vili pcio. Dica
tur parabola de mercatoze diuissimo qui
in nundinis exposuit totā suam pecuniaz
et emit vnā pzeciosā margaritā ⁊ dedit
illā vxozi que posuit ad bursā suaz ⁊ diss
uit quedā mulier pozrās lactucas ⁊ de
dit illam p lactucis nunqt iudicatis vos
ipsaz foze stultā vel fuisse. Simil'r vos
estis in tali vel in hac fatuitate. Iste mer
catoz est xpus qui dēit de celo ad fozum
et ferā huius mūdi ⁊ emit pciosissimaz
margaritā scz animā p qua dedit totum
suū sanguinē ⁊ cōmisit eam mihi meā ti
bi tuam. Cetula cum lactucis transiens
est temptacō dicēs. O qualis delectacō
etc. Et quādo sibi consentl tūc tradis si
bi margaritaz. i. animā. verbi gracia. quā
do temptacō temptat te de vana gloria
supbia ⁊c. de alijs peccatis. tunc vendis
animam. vel quādo p modico lucro iu
ras false. Alij dant pro modica delecta
tōne sicut luxuriosi. Alij pro vno pran
dio vel tacia vini vt gulosi frangendo ie
iunia. Alij p vna dozmicōne vt accidio
si quādo dimittūt missam ⁊c. Ideo scp
tura dicit Deutro. iij. Custodi temetip
sū et animā tuam sollicite scz ne redeat ī
seruitutez dyaboli. Quādo reuertetur
mercatoz. i. xpus in mozte hodie vel cras
Quid dicet vobis Videte q̄ quomodo
est cauendū a peccatis. Dicit ille doctoz
Leo papa in sermone passiois dni agno

sce O xpiane dignitatez ⁊c. Dico se
cūdo bonus pastoz xpus custodit oues
suas studiose. Iam videtis quomodo q̄
libet domin? qui habet oues in terra vbi
sunt lupi bene custodit. Sic facit xps de
xpianis ne a lupis infernī deuozētur. De
hoc dicit ipēmet in secūda parte euangelij
Mercenarius autem qui non est pastoz
et c. vsq̄ me mee vbi ponit differenciam
inter verum pastozem ⁊ mercenariuz
Nota quomō domini qui habent oues ī
desertis dant duas custodias ouibus scz
pastozem ⁊ canem contra lupum latran
tem. Sic xpus ad custodiam ouium sua
rum dat duas custodias scz pastozuz ⁊
ministrozum. Pastozes sūt sancti ange
li. Unde doctrina est sacre trixologie q̄ q̄
libet ab oztu natiuitatis sue habet angelū
ad custodiam deputatū. Dic practice qm
debet mulier parere. xpus in celo vocat
vnum angelum nomine suo. Quia omī
bus eis nomina vocat dicens. Commit
to tibi filiū vel filiā custodias ⁊c. Pro
les nascendo p prius recipitur p angelū
in manibus angeli id est in custodia ⁊ di
ligencia q̄z obstetricis quantumcunq̄z sit
presto. Ex quo sequitur q̄ nunq̄z aliqua
mulier parit sine obstetrice. Dicit Jero
nimus sup illo verbo angeli eoruz. i. do
minū semp vident faciē patris mei qui ī
celis est. Math. xviij. Dicē hic glosa Je
ronimi. Magna est dignitas animaruz
vt vnaquecz habeat ab oztu natiuitatis
sue bonū angelū ad custodiaz deputatū
Nota vnaquecz hull? dñs dat vnū
pastozē cuilibet oui q̄ mittit. c. vel. cc. vni
pastozi. xpus ꝛo tm̄ diligit aias q̄ cuili
bet dat suū pastozez siue custodē. Ecce
quō custodit oues. Cogitare d̄ ⁊c. si rex
hēret oues sicut antiqtus habebāt dauid
et alij reges ⁊ diceret militibo suis ⁊ ba
ronibo dimitto vob illas oues deserti vt
ipas custodiatl quō indignarent ipi nec
haberēt pacīaz. ⁊ scī angeli quoq minoz

est maior q̃z sit hic papa rex vl' impator reputant sibi ad honorē q̃ deus velit eis cōmittere creaturas quas deus fecit ad ymaginem ⁊ similitudinē suā ⁊ redemit sanguine suo. ⁊ regratiant deo. nec vnq̃z angelus deseirt creaturaz sibi cōmissam vsq̃z ad mortē quā tunc ducit ad paradisū si sit pfecta vel ad purgatoriū vel ipaz dimittit in manibz demonū si sit impenitens ⁊ mala. de hoc David Angelis suis mandauit de te ut custodiant te in omnibz vijs tuis. Nota vniuersaliter ī omnibz. ⁊ p mare ⁊ p terrā ⁊c. Moraliter habetis hic doctrinā qñ habetis aliquaz temptationem vel occasionē peccandi. q̃ cogitetis pñtiā angeli. Nullus enim furaz faceret furtū alio videntе nec luxuriosus luxuriā. Cogita q̃ angelus semper te videt ⁊c Idem Bern. In quolibet angulo ⁊ quolibet diuersorio da reuerētiam angelo ⁊ noli pñte eo facere q̃ me pñte facere nō auderes Scdo xps ad custodiā ouiū suaz dat canes qui latrāt contra lupos inferni. Qz canes sunt omnes q̃ habent officiū p̄dicandi. Magis enī timent ⁊ terrent demones clamore et latratu p̄dicatōnis q̃z lupi latratu canū Maior dignitas esse talem ministruz et canē qz est officiū aplicū ouiū xpi q̃z esse patriarchā vel ꝓplxtā. Auctoritas Job in persona christi crucifixi d. Nunc derident me iuniores tpe quoz non dignabar patres ponere cum canibz gregis mei Job. xxx. Nota nunc scz in articulo passionis derident me iuniores tpe scz iudei qui tunc erant quoz patres fuit patriarchx ⁊ ꝓplxte nō dignabar ponere cū canibz gregis mei scz cū aplis. quia maioris dignitatis fuerūt apli ⁊ viri aplici q̃z pñiarchx ⁊ ꝓplxte. Nota ergo quō ē magnū officiū p̄dicatoris ⁊ cū quāta diligētia exercendū. viriliter latrando. Ideo dauid ps. lxvij. dixit dñs ex basan cōuertam ꝓfundū maris vt intingatur pes tuus in sanguine. lingua canū tuoz ex inimicis ab ipo. Nō dixit dñs ex basan id ē ex cōfusione cōuertā. s. pctōrē. cōuertā in ꝓfundū maris. i. amaris cōtritōnibz Et quō fiet istud. Rñdit dauid. vt intingat pes tuus scz corpus in sanguīe scz passionis. Et lingua canū tuoz scz p̄dicatorū de xpi passione p̄dicantiū. Ex inimicis supple liberant oues ab ipo scz xpo ⁊ ñ virtute p̄dicatōis Moralit modo canes dati a xpo ad custodiā ouiū fecerūt pacē cū lupis inferni. Jō oues male custodiūt. Nota hic pabolā de ysopo de canibz et lupis volentibz bellare. Quidaz lupus antiquus q̃ multa viderat ⁊ audiuerat dixit rogo q̃ ante pliū pmittat me loqui cū canibz Qui dixit canibz magnū malū erit vobis bellare nobiscū qñ vel eritis victi ⁊ sic male ꝓ vobis vel victores. Et si morimur vos pditis vitā qz nobis mortuis nō indigent vobis hoc audito canes dissilauerūt ⁊ fecerūt pacem Significatū hui parabole est bonū. lupi sunt demones. canes autē predicatores qui debent bellare sed pacem fecerūt quia iam predicatores non latrant contra demones pro custodia ouium. Sed vt videantur clerici aut habeant familiaritates pecunias ⁊c predicāt doctrinas poetaz ⁊ non xpi. Ideo iam verificatur illud Isaie. lvi. Omnes bestie agri venite ad deuorandum vniuerse bestie saltus speculatores eius ceci omnes nesciunt vniuersi canes muti non valentes latrare. videntes vana. dormientes ⁊ amantes somnia. ⁊ canes pudentissimi ⁊c Ideo deuorāt lupi scz demones oues. Si dicat miru ē q̃ aliq̃ ouis peat quia habet angelū custodē ⁊c. Rñ deo q̃ de? p angelos custodit oues. sed nō cogit liberū arbitriū. xps p̄cipit. angelus vero cōsilium dat ⁊ induat sed nō cogit. verbi gratia xpus vt dominus et pastor principalis precipit humilitatez

esopo

nescuerit patitate

et angelus te inducit ad eandē si es ita
malus ꝛc ꝙ non vis credere xpo papi
entre nec angelo cōsilianti sed vis facere
sup biā pompā. Itē de alijs virtutibus
et vicijs oppositis. Ecce ḡre pduntur o
ues xpi qz nolunt stare sub cura seu regi
mīe pastoris Ideo dauid. Erraui sicut
ouis que perijt ꝛc Dico tercio ꝙ boni
tas pastoris xpi ondit in hoc ꝙ oues su
as pascit copiose scz in sacramento altari
is. Multū enī ē qn dns pmittit come
dere oues in orto suo. multomagis qn i
sua mensa et de suo pane. plus facit xps
ouib suis ḡsi pmittit comedere in domo
scz ecclia ꝛ in mensa sua scz altari q̄bus
dat non panē sed corp suū in abū ꝛ sā
guinē suū in potū. nō vnū frustū sed to
tū corp. De hoc dicit euangeliū. Sicut
nouit me pr ꝛ ego nosco pres ꝛ aiaz meā
pono p ouib meis. dic hic gre. ꝙ B dic
de sacramento altaris fecit xps ꝙ monu
it. ondit ꝙ iussit. bon pastor aiam suaz
p ouib suis posuit vt in sacramēto nro
corp suū et sanguinē verteret ꝛ oues q̄s
redimerat carnis sue alimento saciaret
De ista pastura pphetia Ezech. xxxiij.
Hec dicit dns ego pascā oues meas in
montib israel in pascuis vberrimis pa
scam eas in montib excelsis. scz in trib
substātijs altissimis q̄ sunt in hostia con
secrata. vn altior mons seu creatura mū
di corpalis ꝛ melior est corp ibu xpi
qd ibi est in hostia Math. xxvi. Accipi
te ꝛ manducate hoc ē corpus meū dixit
xps in cena aplis. Secūd mons altis
simus sup omnes creaturas spnales meli
or ꝛ excellentior ē aia xpi q̄ ibi ē etiā in
hostia cōsecrata p naturalē cōcomitātiā
Tercius mons altissim qz de oibus
substantijs liquorosis melior ꝛ excellen
cior ē sanguis xpi q̄ ibi est p naturalem
cōcomitātiā. Jo ñ dant nobis in calice.
Itē sup omnes creaturas corpales ꝛ spi
rituales ꝛ liquores ē diuinitas q̄ ē tota
in hostia cōsecrata. ecce q̄lis bolus. Ec
ce ḡre dicit ego pasco oues meas ꝛc
Moraliter si ergo vultis esse cū angel
in pascuis paradisi cōicate quolibet āno in
pasca bn parati als nunqz recipiemī i pa
radiso ꝛ est magna rō. ꝙ qui nolunt reci
pere xpm in domo sua non recipiantur a
xpo in paradiso. Amen amen dico vo
bis nisi manducaueritis carnem filij ho
minis ꝛ biberitis eius sanguinē non habe
tis vitam in vobis Joh. vi. Qui autez
cōicant recipiunt a christo. dicente dig
num est quia me recepistis vt te recipiā
in domo mea Math. xxv. Euge serue
bone ꝛ fidelis ꝛc. Nota ꝙ sicut quoli
bet anno xps debet recipi sacramentaliter
Sic in qualibet dnica debet recipi spna
liter in missa in qua sacerdos ipm reci
pit sacramentaliter. ꝛ totus popul ipm
recipe debet spnaliter. Ideo dicit sacer
dos in cōicando refecti cibo potuqz cele
sti ꝛc Non dicit refectus qz sicut omia
membra corpis reficiunt cibo ab ore sū
pto. Sic de corpe ecclesie oia membra
coniuncta reficiunt ꝛc Sic quō seruat
quatuor cōditionib debent xpm recipere
in missia spnaliter in dnica Prima ne
sint potati pma ad Corinth. xi. Cū con
uenitis ad mādūcādū inuicē expectate. s.
nō bibatis qn ꝛc Scda vt sint in con
fessione qz qn hō inuitat sp debet esse in
manuū ablutone Dauid. pplus ei ꝛ o
ues pascue ei introite portas ei scz ec
desie in cōfessione. Nō dicit in epla vel i
euāgelio. Tercia ne loquent in ecclesia
hoc dicit dns de scis si reuertami ꝛ q̄
esatis salui eritis in silentio ꝛ in spe erit
fortitudo vra Isa. xxx. Nota si reuerta
mini scz a laboribz ꝛ negocijs tpalibus.
Quarta ne recedāt q̄uscqz dat cōgeries
bn dictōis iuxta illud Deutro. xxxij. date
magnificentiā deo nro. dei pfecta sūt ope
ra ꝛc. Dico ḡrto ꝙ xps tanqz bon pa
stor oues suas collocat secure. Sicut pa

stor in sero collocat oues suas ⁊c. Idez dicit xp̄s de hoc q̄rta ps euangelij. Alias oues habeo q̄ nō sunt ex hoc ouili ⁊c vsqz in finē. vñ bona gens video q̄ vos q̄ habetis oues in monte in pascuis cum venit nox ponitis eas in aliquo ouili ne lupi deuorēt eas. Sic facit ihs de nobis qñ venit vesper scz dies mortis. ihs collocat aias in paradiso si bñ vixerūt ne lupus id est dyabol⁹ eas deuoret Et loq̄t xp̄s angelis di. Alias oues habeo scz homies ⁊ mulieres ⁊ illas oz me adducere scz p innocētiā vel p obedientiaz vel p pniam. Quile seu locus ouiū haz vbi in nocte mortis securissime requiescant est cēlū empirreū scz societas angelorz et fit vnū ouile ⁊ vn⁹ pastor. ⁊c

Be eadem dñica sermo secund⁹.

Det vnuz ouile ⁊ vn⁹ pastor Joh. x. In presenti sermone iuxta motiuum thematis volo vobis p̄dicare ⁊ declarare quō aie sancte collocant̄ ⁊ ordinant̄ in paradiso ⁊ si vultis tenere bonā vitā scietis cū q̄bz angelis eritis collocati in paradiso. Credo q̄ erit materia de gratiosa ⁊ acceptabilis ⁊ nobis pficuosa ⁊ meritoria. Sed p̄mo salutet̄ virgo maria. Pro huj⁹ verbi declaratōe ⁊ veniendo ad materiā p̄dicandā. Sciendū q̄ inter antiq̄s doctores ⁊ magistros fuerūt due magne q̄stiones de ordinatione aiarz ⁊ angelorz in paradiso. Questio p̄ma erit de p̄eminētia. scēa de residētia

Prima de p̄eminentia. vtz angeli in celo sint sapiores ⁊ altiores aniabz vel ecōuerso vel sint equales Scēa de residentia an angeli omies in gloria sint ad dexterā xp̄i ⁊ aie ad sinistrā vel per oppositum vel si stant similes. hxe questiones erant difficiles ad sciendum sed christus eas declarauit. Rñdendo ad vnā questionē quā ibi fecerunt iudei de qua loquunt̄ tres euangeliste scz Math. xxij. Mar. xij. Luc. xx. Sic hystoriā de questione facta xp̄o de muliere que habuit septē viros in resurrectōe cui⁹ esset vxor Quibz xp̄s rñdens dixit Filij huj⁹ seculi nubūt ⁊ tradūt̄ ad nuptias illi xro q̄ digni habebūt̄ seculo illo nō nubūt̄ neqz ducūt vxores neqz enī vltra mori poterunt equales enī angelis sunt Luc. xxij. patet rñsio ad p̄mā q̄stionē de p̄eminentia q̄ angeli nō sunt sapiores aiabz nec ecōuerso ꝫ aie ⁊ angeli sunt eq̄les scz in puritate dignitate ⁊ gl'ia. Scēa questio ē de residentia q̄ patet ex alia xp̄i responsione quā fecit iudeis dicēs. Errat̄ nesciētes scripturas neqz virtutē dei In resurrectōe enī neqz nubūt neqz nubētur sed sicut sūt sic ā geli dei in celo Mat. xxij Nota ly sicut ē aduerbiū ⁊ dicit similitudinē. ergo angeli nō erunt ad dextram ⁊ aie ad sinistrā vel ecōuerso ꝫ erūt siml' ⁊ hoc dicit thema, ꝓpositū fiet vnū ouile. s. de hoīb bone vite ⁊ de angelis sub vno pastore scz xp̄o regnāte sup oēs. Modo ex doctrina xp̄i ⁊ apl'i pauli ⁊ iohannis euangeliste qui hoc viderunt ex xp̄i ostensione eis facta nos scimus ordinatōnem paradisi quō sūt ibi nouē ordines angelorz vt exp̄sse hoc ponit Dyonisius q̄ habuit a Paulo quos ordines bttus iohannes vocat plateas ⁊ platee ciuitatis aurum mundum tanqz vitrū perlucidum Apocalip. xxi. Nota corporalem pulchritudinem plateaz Intantū q̄ si posset videri ⁊c. In prima platea sunt angeli sic dicti ⁊ de isto ordine quilibet nostrum habet vnum angelū ad custodiaz reputatū vbi sunt plures q̄z sūt in mundo folia arborū dicit sanct⁹ Tho. q̄ sicut quātitas continua istorz inferiorz nō est nisi punctus respectu quantitatis celi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sic quantitas discreta rerꝝ mundanarꝝ nihil est respectu quantitatis discrete illorꝝ qui sunt in celo ⁊ in hac prima platea ē capitaneus raphael. Secda platea altior est archangelorꝝ capitaneus ē gabriel. Tercia platea est principatuū capitaneus ē michael. Ecce michael vn⁹ de principibꝫ primis Quarta oibꝫ p̄dictis excellēior ē potestatuū nescit q̄s est ibi capitaneus qr deus nō reuelauit nisi de p̄dictis tribꝫ Quinta pulchrior ē virtutū Sexta dñationum Septima thronorꝝ. Octaua cxrubin. Nona oibꝫ alijs maior nobilior ⁊ pulchrior seraphin. Aīe aūt collocant q̄dā in primo ordine q̄dam in secundo ⁊c. Nulla aūt est sup oīes ordines angelorꝝ nisi solū xp̄s cū virgine maria matre a dextris e⁹ Iero. non ē fas credere aliquē sanctorū oēs ordines angelorꝝ transcendere nisi solū virgo maria de qua dicit eccl'ia. Exaltata es sancta dei genitrix sup choros angelorꝝ ad celestia regna Et sic fit in celo empirreo vnū ouile ⁊ vn⁹ pastor.

Modo declarabo vobis que aīe vadūt in primo ordine ⁊ que in secundo ⁊c. Et dum ego dicā quilibet vestrū cogitet de se ⁊ videat si teneat talem modū viuendi. vñ sicut sunt in celo nouē platee seu ordines angelorꝝ. Sic sunt in hoc mūdo nouē modi bone vite correspondentes nouē ordinibꝫ angelorꝝ ⁊ q̄ sunt in primo gradu bone vite collocant in primo ordine ⁊c. Primus modus seu gradus bone vite ē afflictio p̄nialis scz de peccatis de quibꝫ nullus se p̄t excusare facere p̄niam ꝑ tpe conuerti ad deū. cōteri cū ꝓposito non redeundi ad peccata. Confiteri vitare occasiones peccandi affligere carnem aliquo modo vel ieiunio vel cilicio vel disciplinis ⁊c qr occasione carnis peccamus. Tales quando decedūt facta condigna penitentia quia alias cōplebitur in purgatorio quando talis est in articulo mortis subito angel⁹ custos ascendit in celum Et xp̄s interrogat que noua licet sciat oia tamen ip̄e interrogat iustū ⁊ impiū p̄s. x. Rñdit āgel⁹ dicēs dñe modo sunt tot anni q̄ vos cōmisisti mihi talē ⁊ modo est in articulo mortis ⁊ dñe vixit sic ⁊ sic ⁊c. Et virgo gaudet ⁊ dicit filio fili honorandus ē exquo amore vri fecit hoc ⁊ non ex vana gl'ia. Tūc xp̄s vocat michaelē dicēs q̄ vocet angelos ⁊ mittat ad sociandū ⁊ liberandum a demonibꝫ de hoc auctoritas. Si fuerit ꝑ eo angelus loquens ut annūcti et homis equitatē miserebit ei⁹ ⁊ dicet libera eum vt non descendat in corruptōnem Job. xxxiij. hoc videntes ⁊ scientes filij vestri parui petunt ꝑ gra a christo vt honorent patrem vel matrem ⁊c. Et descendunt cum angelis ut hoc ptz ex multis miraculis. Anima statim sentit presentiam angelorꝝ ⁊ separata a corpe statim videt angelos ⁊ animas ⁊ cognoscit omnes salutat eos dicens. O angeli benedicti ⁊ vnde hoc rubi. deinde vocat filios nominibꝫ dicens ⁊ vbi est frater tuus maior. Respondet in inferno est Nota quomodo de magnis pauci saluantur quia sunt pleni superbia ⁊c. Quāuis anima dum est coniuncta carni non potest videre nisi carnalia vel corporalia ⁊c de inde ascendunt in celum ⁊ anima ascendit in medio angelorꝝ ad instar nobilis sponse que in die nuptiarꝝ associatur a baronibus ⁊c de hoc auctoritas. Factum ē vt moreretur mendicus ⁊ portaret ab angelis in sinū abrahe id est in gloriā paradisi Luc. xvi. Et quando sunt in porta paradisi portarij apperiunt ⁊ intrant. et statim in prima platea fit magnum festum ab angelis. Auctoritas. Dico vobis q̄ gaudium est coram angelis dei super vno peccatore penitentiam agente Luc. xv. bis ponit auctas ī dicto cap. qr gaudent tam angeli q̄ etiam sancti

Quanto ergo magis gaudent ⁊ angeli et sancti sup vno peccatore pniam complente ⁊ celū introeunte. Deinde ania venit vsq ad xpm ⁊ ibi coronat ab ipo xpo. O qualis hono. Auctoritas. Iusti inpetuū viuēt ⁊ apud dnm est merces eoꝝ ⁊ cogitatio eoꝝ apud altissimū ideo accipiunt regnū decoris ⁊ diadema spei de manu dni Sap. v. Quantū gaudet rex in die coronatois sue qn coronat ab epo q coronatio nihil est respectu illi coronе que amitti nō pt. Tunc aia coronata dicit xps collocet in ordie angelorꝝ in cathedra. ergo bonū ē facere pniam de pcis Ido xps. pniam agite appinquabit enī regnū celorꝝ Mat. iij.

Secūd gradus seu modus bone vite est melior scz deuotio spūalis p additionē qr vltra afflictōem pnialem hūt deuotōem spūalē q est melior. Rō qa melior ē aia q̄z corp. Afflictio pnialis tangit corp. sed deuotio spūalis tangit aiam que est melior corpe. Spūs ē qui viuificat. caro non pdest q cq̄z Joh. vi. corpus enī oia bona habet ab aia scz videre audire ꝛc. Deuotio spūalis est qn homo libenter ⁊ cū gaudio facit spūalia vt orare. Qn religiosi ⁊ clerici dicūt suum officiū deuote distincte surgunt ad matutinas de nocte q̄s dicunt in memoriā passionis seu captois xpi. Idē ō alijs horis canonicis. Sec de illis qui dicūt matutinas albas vel rubeas nec celebrant nisi p pecunijs. Idē de deuotiōe spūali secularū facere orōnē quolibet die deuote nō induendo ꝛc audire missam ⁊ sermones in dnica cū silentio confiteri ⁊ cōicare ꝛc. Qn tales decedunt collocant in secūdo ordine scz archāgelorꝝ fm practicā pus dictā ⁊ fit eis maior hono qr vltra afflictionē pnialem habuerūt deuotionē spūalē ⁊ in qualibet platea fit magnū festū dicēdo. felix dies. felix hora. felix temp felix mora in qua pniam cōpleuisti cantando. Rō est qr decet q q in B mundo magis appriat deo q etiam in alio sit appinquior. Ideo dicebat dauid. Ecce qui elongāt se a te scz p indeuotionē spūalem pibunt i corpore ⁊ aia. Mihi aūt adherere deo scz p deuotionē spūalē bonū est ps. lxxij.

Tercius mod est melior scz miseratio fraternalis semp intelligit p additōnez qn vltra afflictōem ⁊ deuotionem spūalem hūt miserationem fraternalem. Dicunt doctores thologie. q bonū sit ieiuniū qd est afflictio. Melior est oratio que est deuotio. Sed melior est elemosina que est miseratio fraternalis. Quando homo cōpatit pauperi tūc dat sibi de corde qn iuuat eum dando sibi cibū vel potū tunicā ꝛc tunc dat sibi elemosinaz de bursa. Dic modum dandi elemosinā portando pecunias in manu ꝛc. Sic ei vitatur vana gloria in te ⁊ verecundia in paupere Seneca. Nihil carius emit q̄z qd precibus obtinet. Cogitate q qn vadatis ad ecclesiā vadatis ad petendū elemosinam a christo ꝛc vel sanitatem vel pacem. Ideo date ⁊ dabitur vobis vel mutuando sine vsura. vnde in aliquo casu maior elemosina est mutuare q̄z dare ꝛc. Item secrete mittere pauperibus verecundis bladū vel vinū vel vestes. Item puellis ad maritandum. Itē soluēdo p captis qn tales moriūt aia collocat cū maxio honore i tercō ordie. s. pnpatus non sine rōne ergo dixit xpus. Beati misericordes qm ipi misericordiā cōsequentur Math. v. Quartus modus oibꝫ alijs pdictis melior ē pacētia virtualis. Rō quia sunt multi qui libenē faciunt penitentiam ⁊ orant deuote ⁊ faciunt elemosinas sed in aduersitate nesciunt habere pacientiā qn deus dat eis aliquā tribulationem qr omia mala pene sunt a deo vt infirmitates quas habemus ⁊ paupertatem patienter sustinere

nō indignari in corde murmurari cōtra
deum de hoc dico vobis mirabile de
illo sancto hoie Job virissimo qui habe
bat. vij. filios nobiles ⁊ tres filias. septē
milia oues mille boues tria milia came
los ḉngentas azinas ⁊ multas possessio
nes ⁊ reddit⁹ ⁊ vna die p̄didit oīa Dic
practice quō veniebāt serui nūciantes
sibi quō caldei cepant boues ⁊c. Qui in
fine pacienter rñdens dixit. Nud⁹ egres
sus sum ⁊c Dñs dedit dñs abstulit. sit
nomē dñi benedictū Job. ꝓmo ⁊. ij. ca.
Et qñ vos p̄ditis vnū aīal vel aliud q̄d
Maledicis ⁊c iō patienē sustinete. hic
est dei virtus q̄ vocat magna Actuum
viij. Qñ tales decedūt collocant ī quar
to ordie altiores michaele. s. i ordie po
testatuū cū tāto honore ꝙ nō sufficiunt
verba ad exp̄mendū ꝗ cogitate Jō apls
pacia vobis necia ē scz ꝓ ista glia habē
da vt volūtatē dei facientes reporteris
ꝓmissionē scz illi⁹ glie ad Hebre. x.
Quint⁹ mod⁹ melior est. Cōcordātia
ꝓximalis q̄ ē maior. Rō qz habere pati
entiā in hoc qd de⁹ facit est de necessitate
facere virtutē qz nō potes te vindicare
de deo sed de iniurijs q̄ fūt a ꝓxio de quo
hō p̄t se vindicare ⁊ velle vindictā ꝓpē
deū hec ē magna virtus qñ nec indigna
tur in corde nec auffert verbū imo orat
ꝓ eis qñ tales decedūt collocant ī ḉn
to ordine scz virtutū. Cogitate q̄ festa
fūt in qdlibet ordine qñ transit ⁊c. Jō
apls. Si fieri p̄t q̄tuz ex vobis est oīb
hoīb pacē hñtes nō vosmeip̄os deffē
dentes. i. vindicantes Carissimi sed da
te locū ire. Scriptū est enī mihi vindi
ctā ⁊ ego retribuā dicit dñs ad Roma
xij. ⁊ Deutro. xxxij. Nota si fieri p̄t scz
q̄tū est ex pte vra requirendo pacē etiā
si estis iniuriatus qz ibi est meritū. Se
tus mod⁹ alīs melior ē p̄sidētia hūana
lis scz platoꝝ ecclie ⁊ dñoꝝ tpaliū hec
est maior. Rō qz nō solū respicit vtilita
tem, ꝓprie p̄sone vt alij q̄ḉq̄z modi p̄dicti
sed vtilitatē etiā totius ꝓpli sibi subiecti
qz non solū gubernat se bene in persona
sua ⁊ virtuose sed etiā totū ꝓplm sibi cō
missum. vbi gra de bono papa ⁊c vsq̄z
ad rectorē ⁊ de bono imperatore vsq̄z ad
rectorē ciuitatis qñ habuit iustū titulū
etc. Et qñ sūt in dominio nō solū guber
nant p̄sonā in afflictōe pniali ⁊ deuōtio
ne spūali ⁊ miseratōne fraternali ⁊ ī pa
cientia virtuali ⁊ cōcordia ꝓximali imo
vltra hoc regunt ꝓplm in iustitia qz neca
more nec odio nec pecunia faciūt contra
iusticiā. Cōtentāt de suis redditibꝫ non
faciūt oppressiones ⁊c. Idem de p̄latis
ecclesiasticis corrigūt peccata notoria.
qz ex p̄dictis secretis q̄ non cadunt ī iu
dicio hoīm sed dei nō punit ciuitas siue
cōmunitas. qñ tales decedūt collocāt
cū magno festo ⁊ honore in sexto ordie
scz dñationū. dic quō fit sibi magnū fe
stū in qdlibet ordine transeundo. dicit
virgo maria filio magnū festū debet fieri
qz tot anni sūt ꝙ null⁹ descendit de tali
bus qz oēs se male gubernāt. Hic de il
lo q̄ p⁹ morte apparuit amico suo dicēs
si nō fuissem de numero p̄latoꝝ nō fuis
sem de numero saluādoꝝ. Jō dic scrip
tura. si delectami ī sedib⁹ ⁊ sceptris. o re
ges ꝓpli diligite sapiaz ut inꝑpetuū reg
netl diligite lumē ⁊c Sap. vi. Septi⁹
sp ascēdēdo ē maior scz pauptatl apli
calis qñ amore xpi hō despicit ⁊ dimit
tit oīa bona tpalia ⁊ ē ita philocapt⁹ d
pauptate ꝙ nihil vult hre nisi necitatē ⁊
ꝓcurat honorē dei ⁊ saluatōez aīaꝝ. qñ
tales decedūt cū magnis honoribꝫ collo
cant ī septio ordie. s. cū thronis auctas
beat⁹ petr⁹ ꝓ se ⁊ ꝓ alīs de vita apl'ica
q̄siuit a xpo d. Ecce nos relinq̄m⁹ ⁊c.
Mat. xix. Rñdit xpo. Amen dico vo
bis ꝙ vos qui secuti estis me in regene
ratione cū sederit filius hominis in sede
maiestatis sue sedebitis ⁊ vos super

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sedes Lucas dicit sedebitis sup thronos iudicantes duodecim trib israel Luce.xxij

Octauꝰ gradꝰ melior ē sapientia diuinalis qñ vltra pauptatē aplicā hñt sapientiā diuinā ⁊ sunt illuminati ⁊ in se hñt intellectū clar ⁊ illumināt alios in veritate fidei catholice ꝑdicādo cōtra tenebras pctōr.qñ tales decedūt collocant in octauo ordine scz clxrubin q̄ int ꝑtat plenitudo scie Auctas. Qui docti fuerint fulgebūt q̄si splendor firmamenti ⁊ q̄ ad iusticiā eruduūt multos q̄si stelle imperpetuas eternitates Dañ.xij.

Nonꝰ gradꝰ oib alijs suprādictis melior ē caritas supnalis. Quia maior horū ē caritas ꝑma ad Corin.xiij. Sunt aliqui ꝗ pauci ita ardentes ⁊ inflāmati in amore dei q̄ oēs sūt igniti q̄ nihil aliud volūt nec desiderāt nisi tēn amore eius oēs labores sūt dulces sp desiderāt eē cū xpo. Etiñ si deꝰ diceret eis adhuc or per annū expectare ⁊ viuere i mdo. Rñderēt o dñe ⁊ q̄re nō stati ⁊c. Nota cōtra illos q̄ fugiūt mortalitates exemplo duor captor iustꝰ gaudet qñ dr sibi q̄ exeat de carcere secus de illo q̄ ē cōsaus sibi ⁊c. Idē si pauci sūt ita ardētes nisi de vanitatib mūdi vt miles de pulchro equo.sacerdos de pulcro beneficio.religiosus de aliquo libro ꝗ nō de libro vite scz xpo.mulieres de pulcra veste vl ornatu. laboratores de pulcra possessione vel vinea. Inflāmati vos de istis miseriis stati dimittendis ⁊ nō curati de istis bonis ꝑpetuis de xpo de virgie maria ō sanctis ⁊c.qñ tales decedūt cū honore et festis indiabilib collocant i nono ordine scz seraphinor. Dicat quō illa aia eleuat a sanctis angelis vt depingitur de magdalena cū canticis ⁊ instrumētis et angeli respiciūt p senestras suas ⁊ ipam salutāt dicēdo. O benedicta dies i qua incepisti seruire deo. Iō apls sup oia caritatē habere qd ē vinculū p fectōis ad Collo.iij. Auisetis vos qr nisi teneatis aliquē modū viuēdi de nouē ꝑdictis nō intrabitis paradisum qr nō sunt alij modi bñ viuendi. Ecce quō fit vnū ouile ⁊ vnus pastor ⁊c.

De eadem dñica sermo tercius.

Peccata nostra ipe ptulit in corpe suo sup lignū ꝑma cano. De.ij. Sermo nr erit de fructu passiōis xpi scz vitādi destruendi ⁊ expellendi pctā. ꝗ primo salutat virgo maria ⁊c. Verbū ꝓpositū hz subtilitatē ⁊ difficultatē in thxologia Itez volo ipm declarare dupliciter intellectū ꝓm duas rōnes ꝓpter q̄s xpus pctā nra ptulit in corpe suo sup lignuz Prima p satisfactione generalez ⁊ hoc vt peccata ꝑterita sint indulta. Secūda p instructione virtualē ⁊ hoc vt peccata futura sint defensata ⁊ ꝓpulsata vel eiecta. Ideo dicit thema pctā nra ipe ptulit id est pfecte tulit. Dico ꝑmo q̄ xpus ptulit pctā nra in corpe suo sup lignum crucis. p satisfactione generali iō vt ꝑterita dimitterent qr onꝰ et pena quā nos debebamus portare p nostris peccatis ipe portauit. Pro declaratōe dic casum de cōitate seu in vniuersitate q̄ cōmisit crimē magnū cōtra suū principem ⁊ dominū ꝓter qd fuit data snia cōtra eā cōdempnatōis vel q̄ si infra certū tempꝰ mille milia flor. soluerēt ⁊ nō poterant nec centū vel q̄ hoies ⁊ mulieres ⁊ pueri suspēderent. Sed venit hō q̄ daz diues ⁊ soluit principi pro vniuersitate et sic illa cōmunitas fuit libera a pena ⁊ solutione. Sic de facto domini nostri ihxsu christi. Nam tota vniuersitas seu cōmunitas generis humani exprimi hois et alior post obligata erat. ⁊ data sententia fuerat contra eū in iudicio diuino

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vel q satis facerent deo vel q suspendē
tur in furca inferni. Et totū gen⁹ hūa
nū non posset deo satisfacere p vno pec
cato mortali. Rō qz pctm̄ cōtra deū fa
ctū est infinite offense, ꝓter dignitatem
dei qui offendit. Unde offendere labo
ratorē est pctm̄ ꝗ magl pctm̄ est multiplex
maius pctm̄ comitē ⁊ sic ascendendo in
finitū q offēdit de⁹. Sed venit ille di
ues hō xp̄s portans infinitū thxsaurū in
gazophilatio corpis sui dicens deo pa
tri pater compatior huic vniuersitati q
oīes suspendant ad quē pr̄. fili sicut suz
misericors eternaliter essentialiter. ita sum
et iustus Jō ⁊c. Et fili⁹ iō pater ego sal
uā. ego solus suspendar i furca crucis ne
aliquis mihi credens ⁊ obediens suspen
dat in furca inferni ⁊ placuit deo patri
Jō xp̄s soluit p̄cū sanguinis de capite
p coronā de manib⁹ ⁊ pedib⁹ ex clauis
etc. Ecce quō pctā nr̄a scz p̄terita ipse
xp̄s ꝓtulit p satisfactionē ⁊ redemptōez
generalem ut dimittant. De hoc aucto
ritas. xp̄s semel p pctis nr̄is mortu⁹ est
iust⁹ p iniustis vt nos offerret deo mor
tificatus quidē carne viuificatus aūt spi
ritu prima Petri. iij. Nota viuificatus
spū. Sūt hic due q̄stiones. Prima di
ceret aliq̄s q̄lem redemptōem fecit xp̄s
cū tñ adhuc tot dānent vt infideles iu
dei ⁊ agareni ⁊ multi alij Scōa que
stio de nobis xp̄ianis. Si xp̄s sufficient
et habundant redemit nos ⁊ p nob̄ sol
uit p̄cū q̄d ergo oz me soluere ⁊ facere
pniam de peccatis meis. exquo xp̄s ha
bundant soluit. Quare ergo cōfessores
dant pniam. hic dico istā veritatem q
xp̄⁹ sufficienter ⁊ habundant imo ⁊ su
phabundant soluit p oīb⁹ pctis p̄teritis
pnīib⁹ ⁊ futuris q̄ pnīt fieri nō solū pro
pctis xp̄ianor̄ imo etiā oīm infidelū ñ
solū p isto mūdo imo etiā p mille milia
mundis si essent auctas Jpe ē ꝓpiatio
p pctis nr̄is nō solū p nr̄is tñ sed etiā
p totis mundi supple peccatis p̄ma Jo
han. ij. Rñdeo ad q̄stiones. q licet pci
um redemptōis sit solutū habundanter
p oīb⁹ ⁊ suphabundant tñ oz q illa re
demptio vel solutio sit aliquo mō appli
cata qō fit duplicit vel p lotionē baptis
malē vel p afflictōnē pnialē. De p̄mo
qñ aliq̄s baptizat puus vel adult⁹. q.
d. xp̄s soluit iō venio ad baptismū gau
dens de sua solutōne ⁊ in signū hui⁹ re
cipio baptismū. tali nihil oz soluere pro
pctis suis etiā si fecisset oīa peccata mun
di nullā oz sibi facere pniam. Exquo di
ues hō soluit p cōitate. Si vos q̄ estis
de cōitate p̄testatis dicēdo nolo gaude
re illa solutione remanent in illa obliga
tione. Ita facūt infideles ut iudei ⁊ aga
rem. Sed si vos p̄testatis et dicitis q
vultis gaudere illa solutōe nō remanent
obligati. pz rō q̄re iudei ⁊ agareni dam
nant. Diceret aliq̄s q̄re solutio ⁊ redem
pcio xp̄i executat ⁊ applicat nobis plaua
mentū aque baptismalis dicat quō xp̄s
fuit lauatus ⁊ baptisatus in sanguine. ꝗ
qz hō nō p̄t lauari in illo sanguine xp̄i.
Jō lauat hō in signū illi⁹ lauationis sā
guinis xp̄i virtute cui⁹ lauamentū aque
baptismalis hz virtutē ⁊ efficaciā lauā
di aiam. Ecce q̄re dicit auctas xp̄s mor
tuus est ⁊c vt nos offerret deo scz per
baptismū pz solutio ad p̄mā q̄stionem.

Ad scōam q̄stionē de nobis xp̄ianis
q̄d dicem⁹ q si xp̄s habundant ⁊ sup
habundant satis fecit p nobis. Quare
ergo dicit cōfessor soluat satis faciendo
pniam ⁊c. Rñdeo hic ⁊ dico q in p̄ma
applicatōe solutionis xp̄i p baptismum
quē recepit nō oz q vos soluatis aliq̄d
scz faciendo pniam de pctis. Dz qz p⁹
baptismū iterū vos obligastis ad suppli
cium inferni ex pctis q̄ post baptismū fe
cistis. Jō oz q iterū vob̄ applicet illa so
lutio ⁊ redemptio xp̄i nō p baptismum
qz nō hz virtutē nisi semel. Sic nec xp̄s

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

non est mortuus p nobis nisi semel ido
oportet q̃ applicet nobis per afflictionē
penitencialē. Quoniā sicut xp̃s sensit do/
lores in passione ita nos in pñia debem⁹
sentire dolores in corpore nostro ieunā/
do cilicium portando orando vigilando
disciplinando se ꝛc. Sic applicat in nob
scdo modo. Et sicut xp̃us in passione ha
buit multos dolores. sic iste modus pñie
potest iterari multociens quia tociens q̃/
tiens. Ideo qñ aliquis dt nolo confiteri
nec facere penitenciā talis est vt iudeus
q̃ dicit nolo gaudere de xp̃i solucione ꝛ re
dempcione, ppter hoc modo vult recipere
baptismū. Idē de ipenitente ꝛ licet hoc
nō dicat ore. hoc tamē dicit facto ꝛ opere
patet p̃ma rō ¶ Dico scdo q̃ xp̃s ptulit
peccata mundi in corpore suo sup̃ lignuz
crucis p informacionē vel instructionem
virtualē. ꝛ hoc vt peccata futura vitent.
Dic q̃modo oia peccata mortalia mūdi
includunt ꝛ reducunt ad septem peccata
mortalia q̃ dicūt capitalia, ppter b; dñs
nr̃ ihesus xp̃s in cruce fecit septē opera ꝛ
in q̃libet opere dedit nobis exemplū ꝛ in/
struccionē vitandi vnū peccatū mortale
¶ Primū opus notabile qd̃ xp̃s fecit ē
quia qñ debuit poni in cruce ipsemet vo/
luit se denudare qz nullus poterat eū co
gere si voluisset. Est hic questio quare sic
nudus voluit crucifigi quia sicut videtis
nullus malefactor suspendit totus nud⁹
Cū ergo xp̃s esset nobilis homo de gene
re dauid ꝛ hoc iudeis erat notū quare er/
go voluit nudari. Respondeo q̃ hoc fecit
xp̃s vt daret nobis exemplū ꝛ instructio
nem vitandi ꝛ expellendi a nobis vnū pec
catum mortale qd̃ dicit peccatū auaricie
voluit nudari anteqũ se poneret in lecto
crucis dando exemplū q̃ si tenetis aliq̃d
per auaritiā vel per rapinā coactā vt dñi
tēporales vel maiores cōtra minores vel
per furtū secretū vt faciunt vasalli cōtra
dños ꝛ cōtra ecclesiā retinendo decimas
vel p̃micias ꝛc. vel per vsuram vt faciūt
vsurarij mutuando vel emēdo ꝛc. vel per
fraudē vt faciūt aliq̃ mercatores vel per
calūpniā vt faciūt iuriste iudices assesso/
res aduocati, procuratores vel p retencionē
vt faciunt dñi q̃ retinent solidatas seruo
rum vel heredes bona defunctoꝝ vel aliq̃
retinendo rē inuentā vel q̃cunq̃ mō. Si
vis saluari fac vt xp̃s. Unde anteqũ po/
nas te in loco p infirmitatē denuda te vt
xp̃s satisfaciendo ꝛ restituēdo. O qualis
instructio, p vsurarijs q̃ dicunt cōfessori
pater dimittā i testamēto vt heres satis/
faciat ꝛc. Non credas te ex hoc euadere
dāpnacionē eternā exquo tu non vis sa/
tisfacere in vita tua licet dimittas i testa
mento quia tua voluntas est nō satisface
re si viuis ꝛ condēpnas filiū vel heredez
q̃ etiā nihil faciet de satisfactione vt pa/
tet ad oculū de omnib; imo dicet ipse fe
cit vsura ꝛ furta ꝛ dicit q̃ ego satisfaciā
bene faciā ꝛc. Ideo multi sunt in hoc de/
cepti de diuicijs taliū dt scp̃tura sancta.
de mercedib; meretricis cōgregata sunt
ꝛ vsq̃ ad mercedē meretricis reuertent
sup̃ hoc plangā ꝛ vlulabo vadā spoliat⁹
ꝛ nudus ¶ Michee. p̃mo. Nota de merce
dibus meretric. hec meretrix est auaricia
q̃ ōnib; se cōmunicat ꝛ dñis tp̃alib; ꝛ p̃/
latis ꝛ ecclesiastic. religiosis ꝛ clericis iu/
deis ꝛ agarenis pecunie ergo de malo ius/
to de mercedib; meretricis reuertent qz
qñ moriunt dēp̃dant ex auaricia. p̃mo a
scutiferis amicis ꝛ p̃entib; ꝛc. Idē de pre
latis clerici ꝛ religiosis. Quia de merce/
de meretrici scz symonie ꝓgregata sunt ꝛ
vsq̃ ad mercedē meretrici reuertēt Qz
collectores totū recipiūt ꝛc. Remediuz
est ergo illd̃ q̃ dt, p̃phera super hoc scz ma
lum qd̃ feci congregando pecunias plan
gam p contricionē ꝛ vlulabo p cōfessio
nem vadā spoliat⁹ ꝛ nudus p satisfactio
nem. Si ergo aliquis vestrū est indutus
ista mala veste auaricie denudet se vt xp̃s
ne dāpnet. ¶ Scōm opus notabile q̃

xp̄s fecit fuit conclauacio. postq̄ fuit te-
nudatus dixerunt sibi iudei ponas te hic
⁊ clauabimus manus ⁊ pedes ⁊ posuit se
super lectū crucis asperū ⁊ durū. Cogi-
tate cū quanto dolore fuit illa conclaua-
cio quia manus fuit neruose ⁊ etiā pedes
Est hic questio quare hoc. Quia omnes
doctores theologie dicunt q̄ minim⁹ do-
lor suus sufficeret ex cōiunctione diuini
tatis quare ergo voluit tot dolores susti
nere. Respondeo q̄ hoc fecit vt daret no
bis exemplū vitandi peccatuz luxurie qd̄
fit ad delectandū corpus vt cogitet luxu-
riosus dolores corporis ihesu xp̄i quos
voluit ꝓ eo sustinē vt dicat g̃ nolo delec
tari ⁊c. Nota q̄ xp̄s in cruce in q̄nq̄ par
tibus sui corporis maxime sustinuit dolo
res scilicet

Prima in toto corpore quādo iacuit
sup crucem duram
Scda in clauacōne manus dextre
Tercia sinistre
Quarta pedis dextri
Quinta sinistri

Quare hoc. Rūdeo q̄ ad exemplum vi
tandi q̄nq̄ spēs luxurie. Prima dicit
simpler fornicacio ⁊ ista est minor. Die
quid est ⁊ q̄modo dicunt multi qd̄ nō sit
peccatū ⁊c. Et detur rō de filiabz regis ⁊c
Scda spēs est adulterium quādo alter
ipsorz vel ambo sunt de matrimonio qz
iā est maius peccatū quia nō solum fit in-
iuria deo sed etiā ꝓximo. Tercia spēs
dicit incestus qui est ibi affinitas carnalis
vel spūalis iā est maior peccatū Quar
ta spēs est sacrilegium quādo ꝑsona est sa-
crata quia religiosus vel clericus vel mo-
nialis maius peccatū facit quia contra vo
tum suū facit ⁊c. Quinta spēs contra
naturā tā magnū peccatū est q̄ nō debet
notari. cōtra naturā est quādo fit tali mo
do q̄ non potest sequi generacio q̄modo
cunq̄ fiat. Ecce q̄re xp̄s in q̄nq̄ locis sui
corporis voluit sustinere dolores vt hoc
q̄nq̄ spēs peccati luxurie vitentur. Ideo
apostol⁹. Qui xp̄i sunt vt xp̄iani carnem
suā crucifixerūt cū vitijs ⁊ cōcupiscentijs
Ad gal. v. Tercū opus notabile xp̄i
fuit in cruce, ꝓpiciatio. postq̄ fuit crucifix⁹
erexerūt crucē. Cogitate dolorē totius
corporis qd̄ solū in clauis pendebat Tūc
xp̄s vidit deū patrē ad recipiendū vindi-
ctam de crucifixoribz filij si filius voluisz
ꝓ quibz xp̄s orauit dicēs. pater dimitte
illis quia nesciūt quid faciūt. Luce. xxiij.
Nota h̄ exemplū ⁊ instructionē quā dat
nobis qz non solū noluit ipse recipere vin
dictā sed nec sustinuit q̄ alius scz pater re-
aperet ꝓ eo vindictā. quare hoc. Respon
deo q̄ ad vandū exemplū vitandi pecca-
tum ire seu vindicte. qd̄ peccatū multū ⁊
nimis regnat in mundo. Dicunt enim non
nulli per caput vel per corpus dei ego me
vindicabo ⁊c. Quid dices in iudicio qn̄
xp̄s dicet tibi quare nō remisisti mortez
patris vel filij ⁊c. Si dicis dñe quia cer-
te malo modo ⁊ iniuste fuit interfect⁹ ⁊c
⁊ cū falso ꝓcessu sententiat⁹. Dicet xp̄s
⁊ nunq̄d ego q̄ sum dñs rex ⁊ papa ma-
lo modo iniuste ⁊ cū falso ꝓcessu fui sen
tenciat⁹ ⁊ tamen peperci. Dic contra ali
quas mulieres duriores hominibz. quid
diceris cū virgo maria remiserit mortē
filij sui q̄ tantū ⁊ plus valebat q̄z filij ve-
ster. ⁊ quādo audiuit q̄ filij peperat etiā
⁊ ipsa peperit. ⁊ quando videbat illos q̄
crucifixerāt filium suū salutabat eos di-
cens. domin⁹ sit vobiscū quia diabolus
erat cū eis. ideo orabat ꝓ eis. oportet re
mittere. Unde dicit xp̄s Marci. xviij.
Pater meus celestis tradet vos torto-
ribus si non remiseritis vnusquisq̄ fratri
suo de cordibus. ⁊ ad ephesios quarto.
Estote benigni inuicē misericordes do-
nantes inuicem sicut ⁊ deus in xp̄o dedit
vobis. Nota benigni in loquendo miseri
cordes in remittendo sicut deus in xp̄o.
scz existēs i cruce donauit vobis exēplū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Quartū opus fuit coronacio. Dic q̃ modo iudei portauerūt coronā spineam quā sibi īposuerāt in domo sua ⁊ dixerūt Rex veni huc ⁊ ponem⁹ tibi coronā quā mereris. Quare voluit sic coronari. Respondeo vt daret nobis exēplū ⁊ instructionē vitandi peccatū superbie. Sup⁹ eni cōiter vadit capite erecto. ꝗ humilis vadit capite dimisso ⁊ stat simplicē. Superbus eni pomposē ⁊c. cōtra quos dicit scp̄tura. Ele corone superbie ebrijs effraym ⁊ flori decidāt glorie exultacōnis ei⁹. Ysaie. xxviij. Nota vt corone superbie. Quemadmodū corona habet q̃tuor flores lilij. Sic corona superbie venit in capite ex q̃tuor. Flos ante. supbia ex genere. flos retro. superbia ex bonis spūalib⁹. flos a dextris. superbia de officio vel dignitate. flos a sinistris. superbia q̃ venit ex bonis tēporalib⁹ siue ex diuicijs. Ebrijs effraym. qd̄ interp̄tat̄ crescens vel habundans Quoniā supbia venit vel ex habundancia bonor̄. ideo faciūt vanitates vel ebrietate ambicionū ⁊ honor̄. Et sic licꝫ sint pauperes oīa expēdūt in vanitatibus ornamentor̄. Ideo maria ygo cōmendatur de hūili capite. Canticor̄. iiij. O pulchra es amica mea oculi tui colūbar̄ nō falconū q̃ hinc inde respiciunt. sequit̄ absq̃ hoc qd̄ intrinsecus latet scꝫ humilitas cordis Item thobie quarto. A superbia initū sumpsit omnis pdicio scꝫ angelor̄ ⁊ hominū vt patet ī lucifero ⁊ in primis parentib⁹ q̃ p̄us peccauerūt p superbiam q̃ gulā. Nota in legēda sci lodouici regis q̃mō mr̄ sua vocauit eū sexti feriis nō portare crinilia Et dic ꝗ illos q̃ ornāt se perlis. ¶ Quintū opus xpi fuit potacio. Quia xps in cruce, ꝓter pdicionem sanguinis ⁊, ꝓter malā noctē quā habuerat ⁊, ꝓter calorē habuit sitim ⁊ clamauit dicēs. Sicio ⁊ tū sciebat bene potum sibi dandū ⁊ licet petēt potū etiā vederūt sibi ꝗbū. Mensa fuit arundo. Mappa folia. Cibus spongia. potus acetū. Quare hoc. Rūdeo vt daret nobis exemplū vitandi peccatū gule Cogitandū est quale prandiū fuit datū dño nostro ihesu xpo. ideo de cibis noli recipere nisi necessitatē Idē de vino bene limphato ⁊ nō comedere in dominica ante missā maiorē. Racio quia q̃ habet loq̃ cū rege vel papa ⁊c. Item seruare ecclesie ieiunia. Item non bibere in taberna ꝗ in loco vestro. persona gulosa semper vel frequent̄ est luxuriosa Ideo sunt tot mali ecclesiastici ī mundo quia d̄t beatus Bernhardus q̃ gulosis personis ⁊ ebriosis viuere caste est mai⁹ miraculum q̃ suscitare mortuos. Ideo xps Attendite ne grauent̄ corda vestra in crapula ⁊ ebrietate Luce. xxi. ¶ Sextū opus xpi notabile fuit spūalis occupacō. Quoniā existens viuus in cruce. cōtinue orauit. Dicit Ihxronim⁹ cui fuit reuelatum q̃ dixit. x. ps. ⁊ incepit. Deus deus meus respice in me ⁊c. vsq̃ ad psalmū. In te dñe speraui vbi dicit̄. In manus tuas dñe cōmendo spiritū meum. Dixit tecē psalmos vbi sunt centū q̃nquaginta versus in cōmendacionē psalterij in quo sunt centum q̃nquaginta psalmi. Nota quare xps sic voluit occupari. Respondeo vt daret nobis exemplū ⁊ instructionem vitandi peccatū accidie ne ociose dimittamus tēpus transire nobis concessū ad operandū. non solum tēporaliter sed spūaliter orando. Dic modū orandi deuote. Ociosi sunt multi q̃ creduntur esse diligentes. Dic q̃modo iudicat̄ ille ociosus qui in sero non portat lucrū. licet laborauerit per totā diem. ꝗ qui portat lucrum in sero dicit̄ diligens. etiaꝫ si fuerit sedens per totā diem. Sic in sero mortis oportet nos ire ad portā paradisi. Et dicet xps cuilibet videam⁹ quid portas de quo viues hic quid lucratus es. Si non portas lucrū meritor̄ bonor̄ operū. dicet xps in quo expendisti tot annos quos

tibi concessi Respondes dñe in laboribus mūdanis ꝛc. tales iudicabunt ociosi apō xpm. q tamē hic iudicant diligentes apō mundū. diligentes iudicabunt tunc apō xpm illi q orant audiunt missas sermones ꝛc. qui in sero portabunt manus plenas thesauro meritorū q cū gaudio recipientur a xpo. ociosi vero mittent ad hospitale miserorū sez infernū. Idō dicit scptura. Quodcunq potest manus tua instanter operare quia nec opus nec rō nec scientia nec sapientia erunt apud inferos quo tu properas Ecclesiastes. ix. ¶ Septimū opus xpi in cruce fuit lanceatio. Dic quomodo post mortez vnus militū lancea aperuit latus eius. Johānis. xix. Quare voluit hoc fieri. Respondeo q ad dandū nobis exemplū ꝛ instructione vitandi peccatū inuidie. Alia vulnera voluit xps recipere dū viueret. ꝑ vulnus lateris post mortē Racio quoniā alia peccata mortalia oia habent q̄d boni vel apparens bonū. Dic verbi grā de omnibus Primo de superbia quia delectabile videtur superbo quādo honorat ꝛc. ꝛ sic de alijs. Sed peccatum inuidie nullā habet racionē boni totū est mors quia inuidia nō est nisi dolor de bono alterius q in corde consistit licet etiaz ostendat lingua. Quoniā cor inuidi habet linguā diffamatricē. Unde si homo loquit inuido de aliqua bona psona. statim dicit non cognoscit eā sicut ego ꝛc. Item de alijs plagis xpi exiuit solū sanguis. de ista sanguis ꝛ aqua Racio qz inuidus calefit gaudendo de malo primi. ideo exiuit aqua ad refrigerandū. secūdo frigescit in amore ꝛ bono primi. ideo sanguis exiuit ad calefaciendū. Ideo dicit scptura. deponentes omnē maliciā ꝛ omnem dolū ꝛ simulacionē ꝛ inuidias ꝛ omnes detractiones. sicut modo pmogeniti infantes lac concupiscite vt in eo crescat in salutē. pma petri scdo. lac sez caritatis ꝛ dilectionis. Concupiscite ꝛc.

¶ Dominica secunda post octauas pasche. Sermo pmus.

uid ē hoc quod

dicit nobis. Modicū videbitis me ꝛ modicū nō videbitis me Job. xvi. Sermo noster erit de sancto euuāgelio. ꝛ habebimus multas bonas doctrinas Gz salutet virgo maria ꝛc. Sanctū euuangelium hodiernū continet quoddā piū planctū ꝛ graciosū. quod fuit int xpm ꝛ discipulos suos in nocte passionis in q̄ fit mētio nō solū de xpi passione ꝑ etiā de eius resurrectione ꝛ ascensione. Idō hoc euuangeliū legit modo inter resurrectionem ꝛ ascensionē. In quo fm q videbit dicitur sepcies modicū non sine misterio Ideo recepi p themate. Quid est hoc q dicit nobis ꝛc. Quoniā in nocte passionis xps dixit modicū ꝛ non videbitis me ꝛc. vsqz ad patrē. ¶ Primū notat tempus passionis quia tunc modicū idest tribus diebus nō viderunt eū. modicū tempus fuit quia solum per q̄draginta horas durauit. ¶ Scōm modicū fuit a resurrectione vsqz ad ascēsionē. ꝛ de isto dixit Et iterū modicū ꝛ videbitis me. ¶ Tercium modicū fuit quia discipuli ipsū nō intelligentes dicebant adinuicē. Quid ē hoc q dicit nobis modicū hesamus quid loquit. ¶ Quartū quādo eis declarauit dicens de hoc querit inter vos quia dixi vobis modicū ꝛ non videbitis me ꝛ iterū modicū ꝛc. Dicatur similitudo mulieris pturientis. quia tēpus partus videt sibi longū propter dolores. licet sit modicū Sic postqz terra peperit filiū dei per resurrectionem gloriosā gaudebit ꝛc. patet euuangeliū ad litterā. In quo patet q sepcies dicit modicū. Mirū est q̄modo tam parvo planctū dicens dicit modicū. Ideo habem racionē querendi ꝛ faciendi questionē thematis. Quid est hoc q dicit nobis ꝛc. In quo dominus noster